

CZĘSTOCHOWSKA
OKRĘGOWA IZBA APTEKARSKA
42-200 CZĘSTOCHOWA, UL. WASZYNGTONA 28 m7

www.czestochowa.oia.org.pl e-mail: oia.czestochowa@wp.pl

tel./fax 0-34/321-40-99 0-34/3651-678

Konto: PKO BP II O/Cz-wa 70 1020 1664 0000 3002 0139 7645

Szanowny Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia RP

L.dz. 94/2017

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z napływającymi do tut. Izby zapytaniami kierowanymi przez farmaceutów i pacjentów zwracam się z wnioskiem o dokonanie interpretacji kwestii związanej z upływem terminu do realizacji recept lekarskich. Poniżej przedstawiam stanowisko Częstochowskiej Okręgowej Rady Aptekarskiej w przedmiotowej sprawie:

Stosownie do treści art. 96a ust. 7 ustawy z dn. 06.09.2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U z 2016 r. poz. 2142) jak również treści § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie recept lekarskich z dn. 08.03.2012 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 62) termin realizacji recepty nie może przekroczyć 30 dni od daty jej wystawienia. Przepis ten kształtuje ogólną zasadę, od której odstępstwa są przewidziane m.in. w odniesieniu do recept na antybiotyki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego sprowadzane zza granicy czy preparaty immunologiczne wytwarzane indywidualnie dla pacjenta.

Ponieważ ani w/w przepis ustawy ani rozporządzenia nie przewiduje szczegółowych regulacji w zakresie sposobu obliczania terminu realizacji recept, należy zastosować w tym zakresie – stosownie do treści art. 110 kodeksu cywilnego zasady ogólne, przewidziane w odpowiednich przepisach tego kodeksu.

Termin realizacji recept został określony w dniach (nie więcej niż 30 dni od daty wystawienia) a zatem, stosownie do treści art. 111 kc. kończy się on z upływem ostatniego dnia natomiast przy jego obliczaniu nie uwzględnia się dnia wystawienia stosownej recepty. Ponadto, stosownie do treści art. 115 kc, jeżeli koniec terminu realizacji recepty przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin ten upływa dnia następnego.

Powyższa interpretacja wydaje się być całkowicie uzasadniona, niemniej Narodowy Fundusz Zdrowia stoi na odmiennym stanowisku. W piśmie nr NFZ/CF/DGL/2011/075/0531/10/22585/MSŁ skierowanym do Dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich NFZ Zastępca Prezesa ds. Medycznych NFZ przedstawił opinię, zgodnie z którą przepis §17 rozporządzenia w sposób precyzyjny określa upływ terminu realizacji recepty jako godzinę 24:00 ostatniego dnia. Przy czym wyklucza on możliwość zastosowania przepisu art. 115 kc do ustalenia owego ostatniego dnia uznając jednocześnie za właściwe zastosowanie art. 111§2 kc do ustalenia początku biegu przedmiotowego terminu. W piśmie

tym NFZ zajmuje zatem stanowisko, iż w przypadku, gdy ostatni dzień terminu ważności recepty przypada na dzień uznany za ustawowo wolny od pracy to nie ma zastosowania regulacja przewidziana w treści art. 115 kc, a termin ten upływa o godz. 24:00 tegoż dnia (uznanego za ustawowo wolny od pracy).

Zastępca Prezesa NFZ powołuje się przy tym na stanowisko Podsekretarza Stanu Ministerstwa Zdrowia znak: MZ-PLO-460-5927-33/GK/08 a także na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dn. 04.04.2007 r. w sprawie do sygn. akt VII SA/Wa 2215/06.

W uzasadnieniu przywołanego wyroku, WSA w Warszawie stwierdził, że „przepis rozporządzenia w sposób jednoznaczny określa terminy realizacji recept lekarskich. Terminy te są terminami prawa materialnego i nie mogą być w żaden sposób zmieniane, tj. np. przedłużane. Po ich upływie recepta lekarska traci swą ważność a jej realizowanie przez aptekę lub punkt apteczny uznać należy za działanie niedopuszczalne i naruszające prawo”.

Analizując treść przedmiotowego pisma Zastępcy Prezesa NFZ jak również przywołanego uzasadnienia wyroku WSA w Warszawie należy stwierdzić, że w świetle regulacji kodeksu cywilnego mylnie używane jest pojęcia „przedłużenia” terminu. Art. 115 kc, będący w tej sprawie niejako „kością niezgody” stanowi bowiem, że w przypadku, gdy ostatni dzień terminu przypada na dzień uznany za ustawowo wolny od pracy, termin ten upływa dnia następnego. Nie chodzi tutaj zatem o jakiegokolwiek przedłużanie terminu, a o wskazanie ustawowego momentu jego upływu. Co do zasady bowiem, termin określony w dniach upływa z jego ostatnim dniem (art. 111 §1 kc) natomiast w przypadku, kiedy ten ostatni dzień przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy wtedy termin upływa dnia następnego.

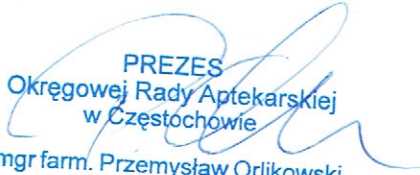
Raz jeszcze należy podkreślić, że nie ma tutaj mowy a jakimkolwiek przedłużaniu terminu.

Dodatkowo w odniesieniu do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie do sygn. akt VII SA/Wa 2215/06 należy podnieść, że dotyczył on konkretnego zagadnienia wynikłego w toku indywidualnej sprawy administracyjnej (decyzji Głównego Inspektora Farmaceutycznego) i jako taki nie może stanowić podstawy do przyjęcia innej niż literalna wykładni przepisów kodeksu cywilnego – innym słowy nie może stanowić bezwzględnie obowiązującej podstawy do ewentualnych rozstrzygnięć w innych sprawach indywidualnych. Co więcej, w zakresie terminu ważności recept Sąd badał tylko kwestię, czy prawidłowym było nałożenie na stronę postępowania przez organy inspekcji farmaceutycznej „nakazu realizacji recept wyłącznie w terminie ważności”. W tym zakresie kwestią bezdyskusyjną jest prawidłowość takiego nakazu. Niemniej odrębną sprawą jest ustalenie prawidłowego momentu upływu takiego terminu.

Jednocześnie należy wskazać iż fakt uznania – zarówno w uzasadnieniu w/w wyroku jak i treści wspomnianego pismo Zastępcy Prezesa NFZ - terminu ważności recepty jako terminu materialnego nie wyłącza w żaden sposób możliwości a nawet konieczności stosowania do niego norm przewidzianych w treści art. 111 oraz 115 kc. Terminy prawa materialnego nie mogą być bowiem przywracane ani przedłużane niemniej te instytucje prawne są przewidziane w treści m.in. art. 168 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego i dotyczą rzecz jasna tylko i wyłącznie terminów procesowych. Raz jeszcze należy jednak podkreślić, że w omawianej sprawie mamy do czynienia nie z przedłużeniem, a jedynie z prawidłowym ustaleniem upływu terminu.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że brak jest podstaw prawnych do wyłączenia stosowania art. 115 kc w odniesieniu do terminów określonych w treści art. 96a ust. 7 ustawy z dn. 06.09.2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U z 2016 r. poz. 2142) jak również treści § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie recept lekarskich z dn. 08.03.2012 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 62).

Z poważaniem:

PREZES
Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Częstochowie
mgr farm. Przemysław Orlikowski

Częstochowa 20 luty 2017r.